

УДК 37.016:811.161.2]37-047.42

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-218-27-31

ГУМЕНІЮК Ірина –

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри початкової освіти та освітніх інновацій
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0790-6732>
e-mail: iryna.humeniuk@pnu.edu.ua

МЕТОДИЧНА СИСТЕМА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ: ОБҐРУНТУВАННЯ ОБ'ЄКТИВНОСТІ ПЕРЕДУМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Стаття присвячена опису результатів діагностувального етапу експериментальної перевірки ефективності методичної системи навчання української мови за професійним спрямуванням студентів педагогічних закладів вищої освіти. Здійснено порівняння вихідних критеріально-рівневих показників у експериментальній і контрольній групах з метою підготовки до формувального етапу експерименту. На основі порівняльного аналізу здобутих результатів встановлено несуттєву різницю середніх значень на достатньому, задовільному та початковому рівнях. Статистичну перевірку однорідності рівневих показників проведено з використанням статистичного непараметричного критерію Пірсона. Визначено, що відмінності у вихідних рівнях здатності майбутніх педагогів розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності за когнітивно-мотиваційним, операційно-діяльним і професійно-творчим критеріями у студентів експериментальної та контрольної груп несуттєві.

На основі проведеного опитування науково-педагогічних працівників з'ясовано основні чинники, які гальмують успішне формування компетентностей студентів у процесі навчання української мови за професійним спрямуванням. Опитування засвідчило непоінформованість респондентів про способи професійної адаптації навчальної дисципліни, недостатній рівень термінологічних, комунікативних і лінгвістичних умінь студентів; виявило проблему формування готовності викладачів виконувати функції фасилітаторів і модераторів у освітньому процесі.

Дослідження підтвердило необхідність удосконалення методичної системи навчання української мови за професійним спрямуванням та поглиблення роботи щодо формування у студентів переліку компетентностей, які визначають здатність випускників закладу вищої освіти до професійно-педагогічної діяльності.

Ключові слова: компетентність, методична система, педагогічний експеримент, педагогічна галузь, професійна адаптація, професійно-педагогічна діяльність, українська мова, міждисциплінарна координація.

HUMENIUK Iryna –

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Professor in the Department of Primary Education and Educational Innovations
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0790-6732>
e-mail: iryna.humeniuk@pnu.edu.ua

METHODOICAL SYSTEM OF TEACHING UKRAINIAN LANGUAGE FOR PROFESSIONAL PURPOSES: SUBSTANTIATING THE OBJECTIVENESS OF THE PRECONDITIONS OF EXPERIMENTAL RESEARCH

The article describes the results of the diagnostic stage of an experimental study assessing the effectiveness of the methodical system for teaching Ukrainian Language for Professional Purposes to students of pedagogical higher education institutions. A comparison of the initial criterion and level-based indicators in the experimental and control groups was conducted to prepare for the formative stage of the experiment. A comparative analysis of the obtained results revealed an insignificant difference in the average values at the sufficient, satisfactory, and initial levels. The statistical homogeneity of the level indicators was verified using Pearson's nonparametric statistical criterion. It was determined that the differences in the initial levels of future pedagogical specialists' ability to solve complex specialized tasks and practical problems in professional and pedagogical activities—according to the cognitive & motivational, operational & activity-based, and professional & creative criteria—were not significant between the experimental and control groups.

A survey of scientific and pedagogical staff identified key factors that hinder the successful development of students' competencies in the process of studying Ukrainian Language for Professional Purposes. The survey revealed respondents' lack of awareness regarding the methods of professional adaptation of the academic discipline, as well as students' insufficient level of terminological, communicative, and linguistic skills. Additionally, it highlighted the challenge of preparing instructors to act as facilitators and moderators in the educational process.

The study confirmed the need to improve the methodical system of teaching Ukrainian Language for Professional Purposes and to enhance efforts in developing a set of students' competencies that determine graduates' ability to engage in professional and pedagogical activities.

Key words: competence, methodical system, pedagogical experiment, pedagogical field, professional adaptation, professional and pedagogical activity, Ukrainian language, interdisciplinary coordination.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. В умовах глобалізаційних викликів зростає потреба в якісній підготовці фахівців педагогічної галузі, від яких прямо залежить світогляд і ціннісні орієнтації молодого покоління. Актуальність проблеми мовної освіти майбутніх педагогів зумовлена необхідністю їхньої профе-

сійної адаптації до сучасних освітніх реалій, адже володіння українською мовою на високому рівні є запорукою якісного викладання, формування комунікативної компетентності здобувачів освіти й ефективної педагогічної діяльності загалом. Водночас наявні труднощі щодо забезпечення належного рівня мовної підготовки студентів

педагогічних спеціальностей, що зумовлено, насамперед, недостатньою інтеграцією фахових і мовних освітніх компонентів, відсутністю адаптованих методик навчання, зорієнтованих на професійні потреби майбутніх педагогів.

Означені чинники зумовили підготовку ґрунтовного дослідження, присвяченого розробці, апробації та експериментальній перевірці методичної системи навчання студентів української мови за професійним спрямуванням [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження в галузі методики навчання української мови за професійним спрямуванням демонструють значний інтерес до питань міждисциплінарної координації, підвищення грамотності майбутніх фахівців, формування професійної комунікативної та термінологічної компетентностей, культури ділового мовлення, наукового мислення студентів тощо. У найновіших публікаціях увагу приділено сучасним стратегіям і підходам до викладання навчальної дисципліни. Так, Н. Діденко наголошує: «Нові методики навчання мови мають враховувати потреби студентів різних спеціальностей та сприяти формуванню їхньої професійної компетентності» [3, с. 117]. На важливості культурологічної функції української мови за професійним спрямуванням наголошує В. Малихін: «Мова відіграє ключову роль у вихованні нової генерації науковців, фахівців та управлінців, які здатні представляти українську культуру на міжнародному рівні» [4, с. 72]. На специфіці вивчення мовної ситуації та мовної політики в Україні зосереджує увагу Т. Тарасюк. На її думку, саме це дозволяє «утверджувати націєтвірну та державотвірну роль української мови» [6, с. 266]. Однак, за результатами аналізу наукових праць періоду функціонування української мови за професійним спрямуванням як освітнього компонента у ЗВО [2] комплексних досліджень щодо розробки методичної системи навчання не було зrealізовано.

Мета статті – дослідження об'єктивності передумов для реалізації експериментальної перевірки ефективності методичної системи навчання української мови за професійним спрямуванням.

Виклад основного матеріалу дослідження. Педагогічний експеримент, проведений у контексті виконання докторського дослідження з теми «Методична система навчання студентів української мови за професійним спрямуванням у педагогічних закладах вищої освіти», охоплював студентів спеціальностей 012 «Дошкільна освіта» (n = 251) й 013 «Початкова освіта» (n = 229). Діагностувальний етап передбачав проведення констатувального зрізу для встановлення вихідного рівня сформованості досліджуваних компетентностей студентів експериментальної (ЕГ) і контрольної груп (КГ) за когнітивно-мотиваційним, операційно-діяльним і професійно-творчим критеріями.

Кількісне опрацювання результатів констатувального зрізу засвідчило несуттєву різницю у вихідних критеріально-рівневих показниках обох

груп (табл. 1), що створює об'єктивні передумови для реалізації формувального етапу експерименту.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз результатів констатувального зрізу в ЕГ і КГ (% / осіб)

Критерії	Достатній рівень		Задовільний рівень		Початковий рівень	
	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ
Когнітивно-мотиваційний	21,4/51	22,3/54	43,3/103	45,5/110	35,3/84	32,2/78
Різниця	- 0,9/3		- 2,2/7		3,1/6	
Операційно-діяльний	18,9/45	20,7/50	50,4/120	48,7/118	30,7/73	30,6/74
Різниця	- 1,8/5		1,7/2		0,1/1	
Професійно-творчий	20,6/49	19,8/48	46,6/111	47,1/114	32,8/78	33,1/80
Різниця	0,8/1		- 0,5/3		- 0,3/2	
Середнє значення за показниками, %	20,3	20,9	46,8	47,1	32,9	32,0
Різниця середніх значень, %	- 0,6		- 0,3		0,9	

Джерело: розраховано автором на основі результатів констатувального зрізу.

Як видно з таблиці 1, різниця в кількісних показниках ЕГ і КГ на достатньому рівні за когнітивно-мотиваційним критерієм становить – 0,9%, за операційно-діяльним – -1,8%, за професійно-творчим – 0,8%; на задовільному рівні різниця показників за когнітивно-мотиваційним критерієм досягла -2,2%, за операційно-діяльним – 1,7%, за професійно-творчим – -0,5%; на початковому рівні різниця показників за вказаними критеріями становить 3,1%, 0,1%, -0,3% відповідно. Причому різниця середніх значень найбільша на початковому рівні (0,9), найнижча – на задовільному, однак не перевищує 1%. Одержані кількісні показники вважаємо такими, що не порушують передумов ефективності проведення педагогічного експерименту.

Для статистичної перевірки однорідності рівневих показників ЕГ і КГ під час констатувального зрізу відповідно до методології педагогічного експерименту використано статистичний непараметричний критерій Пірсона, який «має розподіл χ^2 і використовується для перевірки нульової гіпотези про підпорядкованість емпіричного закону розподілу вибірки теоретично передбачуваному закону розподілу генеральної сукупності при великих обсягах вибірки ($n \geq 50$)» [5, с. 15].

Для вибірок неоднакового обсягу застосовують формулу:

$$\chi^2_{\text{емп}} = \frac{1}{n_1 n_2} \sum_{i=1}^3 \frac{(n_{1i} Q_{2i} - n_2 Q_{1i})^2}{Q_{1i} + Q_{2i}} \quad (1),$$

де n_1 – обсяг ЕГ, n_2 – обсяг КГ, Q_{1i} – кількість об'єктів ЕГ у межах рівня, Q_{2i} – кількість об'єктів КГ у межах рівня ($i = 1, 2, 3$, що відповідає достатньому, задовільному, початковому рівням).

Введена гіпотеза H_0 виявляє статистичну достовірність відмінностей у вихідних рівнях показників когнітивно-мотиваційного, операційно-діяльнісного, професійно-творчого критеріїв на діагностувальному етапі експерименту в студентів ЕГ і КГ. Гіпотеза H_1 призначена для виявлення статистичної достовірності ознаки, яку досліджуємо, у вихідних рівнях усіх критеріїв під час констатувального зрізу.

Для перевірки гіпотез здійснено розрахунки після внесення одержаних значень змінних у формулу 1 за кожним із критеріїв у ЕГ і КГ. Результати зведено у табл. 2.

Таблиця 2

Розрахунок $\chi^2_{\text{емп}}$ на діагностувальному етапі педагогічного експерименту

Критерій	$\chi^2_{\text{емп}}$
Когнітивно-мотиваційний	0,51
Операційно-діяльнісний	0,07
Професійно-творчий	0,04

Джерело: укладено автором за результатами розрахунків.

Критичний хі-квадрат ($\chi^2_{\text{кр}}$) для рівня значущості $\alpha = 0,05$ (ймовірність $p = 1 - 0,05 = 0,95$) і кількості ступенів свободи, що визначається за формулою:

$$v = (r - 1) \cdot (s - 1) \quad (2),$$

де r – число вибірок (у нашому дослідженні $r = 2$), s – число характеристик, якими різняться вибірки (у нашому дослідженні $s = 3$), встановлено за таблицями: $v = 2$; $\chi^2_{\text{кр}} = 5,991$ [7, с. 435].

Порівнявши значення $\chi^2_{\text{емп}}$, $\chi^2_{\text{кр}}$ констатуємо, що в усіх вимірних значеннях $\chi^2_{\text{емп}}$ менше $\chi^2_{\text{кр}}$: когнітивно-мотиваційний критерій $0,51 < 5,991$, операційно-діяльнісний критерій $0,07 < 5,991$, професійно-творчий критерій $0,04 < 5,991$. Рівень значущості – 5%.

Отже, за результатами застосування статистичного критерію Пірсона, приймаємо гіпотезу H_0 , що підтверджує відсутність суттєвих відмінностей між вихідними рівнями здатності, яку досліджуємо, в ЕГ і КГ з імовірністю 0,95. Констатуємо, що відмінності у вихідних рівнях здатності майбутніх фахівців педагогічної галузі розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності за когнітивно-мотиваційним, операційно-діялісним і професійно-творчим критеріями у студентів ЕГ і КГ не є істотними. Це дає підстави стверджувати про однорідність вибірок і статистично підтверджену об'єктивність передумов проведення педагогічного експерименту.

Для з'ясування чинників, які гальмують успішне формування компетентностей студентів у процесі навчання української мови за професійним спрямуванням, проведено опитування викладачів цієї навчальної дисципліни. Аналіз відповідей респондентів дав можливість сформулювати загальне уявлення про рівень лінгво-методичної ком-

петентності педагогів у цій галузі, прагнення до інноваційних трансформацій, обізнаність із сучасними мовознавчими тенденціями, дидактичними принципами й підходами, а також їх позицію щодо вдосконалення методичної системи навчання української мови за професійним спрямуванням.

У переліку компетентностей, формування яких можливе під час навчання української мови за професійним спрямуванням, переважна більшість опитаних назвала «здатність спілкуватися державною мовою усно й письмово», «володіння термінологією свого фаху», «створення текстів різних жанрів і стилів». Отже, йдеться про лінгвістичну, комунікативну й термінологічну компетентності. На можливість формування документознавчої та загальнонаукової компетентностей вказано лише у 18% відповідей. Показово, що жодна відповідь не містила вказівки на інформаційно-технологічну та підприємницьку компетентності.

Не всі респонденти вважають доцільним ознайомлювати студентів з метою навчання української мови за професійним спрямуванням, ігноруючи профілізацію у цьому аспекті. Натомість однотайно позитивною була відповідь про необхідність повідомляти студентам мету вивчення кожної теми.

У відповідях на запитання «За якими принципами відбувається опанування матеріалу в межах одного змістового модуля?» простежується сплутування понять «принцип», «метод», «форма», «технологія», що ускладнює аналіз результатів. У 64% відповідей перевагу надано компетентісному та комунікативному підходам, у 36% – особистісно зорієнтованому, міждисциплінарному та діялісному. Натомість системно-синергетичний підхід не названо в жодній відповіді.

Доцільно наголосити, що опитування засвідчило непоінформованість респондентів про способи професійної адаптації навчальної дисципліни. Тільки 18% респондентів актуалізують «роботу з документами професійного спрямування» і «адаптацію завдань до спеціальності» як способи профілізації. Причому ІКТ на заняттях 82% респондентів використовують для забезпечення процесуального компонента методичної системи навчання («для науково-літературного редагування текстів», «стильової диференціації», «написання документів за зразком та їх редагування» тощо) і тільки 18% – для забезпечення результативно-оцінного компонента («тестування»).

Згідно з опитуванням, міждисциплінарна координація української мови за професійним спрямуванням можлива зі значною кількістю освітніх компонентів, зокрема «Сучасна українська мова з практикумом», «Сучасна українська література», «Інформаційні технології», «Комунікативна культура», «Педагогіка», «Психологія», «Філософія та культурологія», «Педагогічна майстерність», «Англійська мова за професійним спрямуванням», «Медіаграмотність» тощо. Про значення української мови за професійним спрямуванням у здійсненні прогресивної

горизонтальної міждисциплінарної координації інформації не було в жодній відповіді [8, с. 142–143]. Така ситуація підтверджує необхідність удосконалення цього аспекту в методичній системі навчання цього освітнього компонента.

Зазначимо, що респонденти продемонстрували різноманітні погляди на формування системи самостійної роботи з української мови за професійним спрямуванням: від одновидової діяльності («виконання вправ») – 18%, конспектування і аналізу твору – 18% до комплексу дослідницько-творчих завдань («презентації», «доповіді», «написання статей, тез», «створення інфографік, таблиць і ментальних карт», «самопрезентація» – 64%. Причому 9% респондентів до системи самостійної роботи зараховують також неформальну освіту. Об'єктивність оцінювання результатів самостійної роботи студентів забезпечується «критеріями оцінювання» – 36%, «тестуванням» – 18%, «накопиченням балів» – 27%, «досвідом» – 18%. Взаємоконтроль і самоконтроль як види контролю за результатами роботи студентів використовують 36% опитаних, а 9% респондентів вважають їх «новим видом, що недостатньо використовується в сучасній системі навчання».

64% опитаних викладачів підтвердили недостатній рівень термінологічних, комунікативних і лінгвістичних умінь студентів, які розпочинають вивчення української мови за професійним спрямуванням. Підкреслено складність оволодіння науковим стилем, а також недостатню кількість годин для практичної роботи. Окремі респонденти (9%) наголошують на неоднорідності умінь студентів, зокрема на невідповідності рівнів володіння усним і писемним мовленням. Серед пропозицій щодо підвищення результативності процесу навчання домінують такі: «збільшення кількості кредитів на вивчення української мови за професійним спрямуванням», «вивчення впродовж 2-х семестрів» (55%), «підвищення професійного спрямування навчальної дисципліни» (9%), «креативний умотивований викладач» – 18% респондентів. За результатами опитування виявлено потребу в методичному забезпеченні практичного блоку, забезпеченні освітнього процесу інформаційно-комунікаційними технологіями. Важливим питанням, на думку респондентів, є формування готовності викладача виконувати функції фасилітатора й модератора в освітньому процесі.

Отже, результати опитування викладачів української мови за професійним спрямуванням підтвердили теоретичні припущення про низку чинників, які негативно впливають на рівень сформованості компетентностей студентів – майбутніх вихователів ЗДО та вчителів початкової школи, а саме: – нечіткість формулювань мети навчальної дисципліни, мети вивчення кожної теми у зв'язку з майбутньою професійною діяльністю чи відсутність поінформованості про них здобувачів освіти; – відсутність конкретних критеріїв оцінювання кожного проміжного результату навчання, чітких вимог до рівнів

опанування теми та презентації результатів; – несистемне подання інформації у межах змістового модуля; – фрагментарне застосування компетентнісного, комунікативно-діяльнісного, професійно зорієнтованого, дослідницького, функційно-стилістичного й текстоцентричного підходів до навчання; – нерозуміння педагогом сутності та важливості застосування системно-синергетичного підходу до мовної освіти; – робота з мовно-комунікативним матеріалом тільки з погляду традиційної структурної лінгвістики без урахування сучасних мовознавчих тенденцій; – низький початковий рівень лінгвістичних, комунікативних і термінологічних умінь студентів; – незнання або ігнорування викладачем доступних способів профільної адаптації та їх відображення у навчально-методичному забезпеченні; – обмежене (з різних причин) використання ІКТ у методичній системі навчання, зокрема в її змістовому та результативно-оцінному компонентах; – непропорційність і неузгодженість лінгвістичного та професійно-комунікативного блоків у змісті освітнього компонента; – недостатнє використання потенціалу всіх різновидів міждисциплінарної координації; – відсутність чітко організованої системи самостійної роботи студентів з охопленням аудиторної та позааудиторної діяльності, дотриманням вимог до об'єктивності контролю за самостійною роботою здобувачів освіти, самоконтролю і взаємоконтролю, індивідуалізації та диференціації навчання.

Висновки та перспективи подальших розвідок наперед. Опитування науково-педагогічних працівників, які мають досвід викладання української мови за професійним спрямуванням, підтвердило необхідність удосконалення методичної системи навчання цього освітнього компонента та поглиблення роботи щодо формування у студентів переліку компетентностей, які визначають здатність випускника ЗВО до професійно-педагогічної діяльності. Респонденти були одностайними в тому, що реалізація в освітньому процесі профілізованої навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» ускладнюється недостатнім рівнем термінологічних, комунікативних і лінгвістичних умінь студентів, які розпочинають вивчення освітнього компонента. Адже формування професійно-мовленнєвих компетентностей не може бути зведене тільки до формального знайомства з комунікативним простором педагогічної спеціальності. Необхідний перерозподіл бюджету часу в навчальних планах педагогічних ЗВО в напрямі збільшення аудиторних годин на вивчення української мови за професійним спрямуванням, а також перенесення навчальної дисципліни на 3–4-й навчальні семестри, що позитивно відобразиться на рівнях сформованості дискурсивної, термінологічної, загальнонаукової та інших компетентностей майбутніх фахівців педагогічної галузі.

Таким чином, результати діагностувального етапу експерименту, сформовані на основі констатувального зрізу за когнітивно-мотиваційним, операційно-діяльним і професійно-

творчим критеріями, та вивчення педагогічного досвіду викладачів методом опитування підтвердили необхідність розроблення ефективної методичної системи навчання української мови за професійним спрямуванням майбутніх фахівців педагогічної галузі.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо в розкритті перебігу формуального й контрольного етапів педагогічного експерименту.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Гуменюк І. М. Становлення і розвиток методики навчання української мови за професійним спрямуванням : монографія. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, 2022. 416 с. URL: <https://surl.li/vmmhyh>
2. Гуменюк І. М. Хронологічний бібліографічний показник праць з української мови за професійним спрямуванням у наукових виданнях кінця XX – початку XXI ст. Івано-Франківськ : ПП «ТУР-Інтелект», 2021. 88 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/11711>
3. Діденко Н. М. Нові стратегії викладання української мови за професійним спрямуванням у закладах вищої освіти. *Освітній процес в умовах війни та у повоєнний період: виклики, правила, перспективи* : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 4 березня – 14 квітня 2024 року. Львів. Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 116–119.
4. Малихін В. А. Феномен української мови за професійним спрямуванням : культурологічний аспект. *Наука в соціокультурному розвитку людства: історичне становлення і сучасний стан : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених*. Х. : Національний університет цивільного захисту України, 2024. С. 70–72.
5. Моцний Ф. В. Аналіз непараметричних і параметричних критеріїв перевірки статистичних гіпотез. Частина І. Критерії узгодження Пірсона і Колмогорова. *Статистика України*. 2018. № 4. С. 14–24. URL: [https://doi.org/10.31767/su.4\(83\)2018.04.02](https://doi.org/10.31767/su.4(83)2018.04.02)
6. Тарасюк Т. Мовна ситуація і мовна політика в Україні: дорожня карта практичного заняття освітнього компонента «Українська мова за професійним спрямуванням». *Волинська філологічна: текст і контекст*. 2024. Вип. 38. С. 254–269. URL: <https://doi.org/10.29038/2304-9383.2024-38.tar>
7. Тверезовська Н. Т., Сидоренко В. К. Методологія педагогічного дослідження : навчальний посібник. К. : «Центр уч. літератури», 2013. 440 с.
8. Humeniuk I., Blyzniuk T. Interdisciplinary coordination in the primary school teacher and educator training system. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian national university. Scientific edition. Series of Social and Human Sciences*. 2022. Vol. 9, № 1. P. 139–145. URL: doi: 10.15330/jpnu.9.1.139-145

REFERENCES

1. Humeniuk, I. M. (2022). Stanovlennia i rozvytok metodyky navchannia ukrainskoi movy za profesiinym spriamuvanniam : monohrafiia. [Formation and development of the methodology of teaching Ukrainian Language for Professional Purposes: a monograph]. Ivano-Frankivsk : Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 416 p. URL: <https://surl.li/vmmhyh> [in Ukrainian]
2. Humeniuk, I. (2021). Khronolohichnyi bibliohrafichnyi pokazhchyk prats z ukrainskoi movy za profesiinym spriamuvanniam u naukovykh vydanniakh kintsia XX – pochatku XXI st. [Chronological bibliographic index of works on Ukrainian Language for Professional

Purposes in scientific publications of the late 20th - early 21st centuries]. Ivano-Frankivsk : PP "TUR-Intelekt", 88 p. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/11711> [in Ukrainian]

3. Didenko, N. (2024). Novi stratehii vykladannia ukrainskoi movy za profesiinym spriamuvanniam u zakladykh vyshchoi osvity [New strategies for teaching the Ukrainian language for professional purposes in higher education institutions]. *Osvitnii protses v umovakh viyny ta u povoiennyi period: vyklyky, pravyla, perspektyvy : materialy vseukrainskoho naukovo-pedahohichnoho pidvyshchennia kvalifikatsii*, 4 bereznia – 14 kvitnia 2024 roku. – Lviv – Torun : Liha-Pres, P. 116–119. [in Ukrainian]

4. Malykhin, V. (2024). Fenomen ukrainskoi movy za profesiinym spriamuvanniam : kulturolohiichnyi aspekt [The phenomenon of the Ukrainian Language for Professional Purposes: a Cultural Aspect.]. *Nauka v sotsiokulturnomu rozvytku liudstva: istorychne stanovlennia i suchasnyi stan : materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii molodykh vchenykh*. Kh. : Natsionalnyi universytet tsyvilnoho zakhystu Ukrainy, P. 70–72. [in Ukrainian]

5. Motsnyi, F. (2018). Analiz neparametrychnykh i parametrychnykh kryteriiv perevirky statystychnykh hipotez. Chastyna I. Kryterii uzgodzhennia Pirsona i Kolmogorova [Analysis of Nonparametric and Parametric Criteria for Statistical Hypotheses Testing. Chapter I. Agreement Criteria of Pearson and Kolmogorov]. *Statystyka Ukrainy*. № 4. P. 14–24. URL: [https://doi.org/10.31767/su.4\(83\)2018.04.02](https://doi.org/10.31767/su.4(83)2018.04.02) [in Ukrainian]

6. Tarasiuk, T. (2024). Movna sytuatsiia i movna polityka v Ukraini: dorozhnia karta praktychnoho zaniattia osvitnoho komponenta «Ukrainska mova za profesiinym spriamuvanniam» [The Linguistic Situation and Language Policy in Ukraine: Roadmap for the practical class in the educational component "Ukrainian Language for Professional Purpose"]. *Volyn filolohichna: tekst i kontekst*. Vol. 38. P. 254–269. URL: <https://doi.org/10.29038/2304-9383.2024-38.tar> [in Ukrainian]

7. Tverezovska, N., & Sydorenko, V. (2013). Metodolohiia pedahohichnoho doslidzhennia : navchalnyi posibnyk [Methodology of pedagogical research: a textbook]. K. : «Tsentr uchbovoi literatury», 440 p. [in Ukrainian]

8. Humeniuk, I., & Blyzniuk, T. (2022). Interdisciplinary coordination in the primary school teacher and educator training system. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian national university. Scientific edition. Series of Social and Human Sciences*. Vol. 9, № 1. P. 139–145. URL: doi: 10.15330/jpnu.9.1.139-145 [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ГУМЕНЮК Ірина – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри початкової освіти та освітніх інновацій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Наукові інтереси: проблема формування професійної комунікативної компетентності майбутніх фахівців педагогічної галузі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

HUMENIUK Iryna – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Professor in the Department of Primary Education and Educational Innovations of the Vasyl Stefanyk Precarpathian National University.

Scientific interests: the problem of forming the professional communicative competence of future specialists in the pedagogical field.

Стаття надійшла до редакції 24.02.2025 р.

Стаття прийнята до друку 07.03.2025 р.